

Upravnništvo: Ljubljana, Puccinijska ulica 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inzeratni oddelek: Ljubljana, Puccinijska ulica 5 - Telefon št. 31-25, 31-26 Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42. Izbiljno zastopstvo za oglaševanje in izdajstvo: UPI S. A., MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri poštočkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije: Servizio Condi, Corr. Post. No 11-5118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.

Uredništvo: Ljubljana - Puccinijska ulica št. 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopis se ne vrača.

Grosser Erfolg deutscher Torpedoflieger östlich Algier

Sieben Frachter mit 49.000 BRT und ein Zerstörer versenkt - 7 feindliche Schützendivisionen am unteren Dnjestr zerschlagen - Ein grosser Teil des kroatischen Kernlandes von kommunistischen Banden freigekämpft

Ans dem Führerhauptquartier, 12. Mai. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt: In unermesslichen Brückenköpfen westlich Sewastopol leisteten die deutsch-romanischen Verbände auch gestern dem mit überlegenen Kräften anstürmenden Feind unter Abschnus einer grösseren Anzahl von Panzer hartnäckigen Widerstand.

Vor Tuapse versenkte ein Unterseeboot ein sowjetisches Torpedoboot. Bei der gestern gemeldeten Zerschlagung des feindlichen Brückenkopfs am unteren Dnjestr haben die unter Führung des General der Infanterie Buschenhagen stehenden Truppen sieben feindliche Schützendivisionen sowie Teile einer Artillerie- und Flakdivision zerschlagen. Ausser Tausenden von Gefangenen verloren die Bolschewisten 2600 Gefangene, über 600 Geschütze und Granatwerfer, 334 Maschinengewehre sowie zahlreiche andere Waffen und Kriegsmaterial.

Im rückwärtigen Gebiet südlich Polozk haben Verbände des Heeres und der Polizei zusammen mit landesigen Freiwilligen bei schwierigen Witterungs- und Geländebedingungen, hervorragend unterstützt durch Kampf und Schlachtfieger der Luftwaffe, starke sowjetische Banden in dreiwöchigen harten Kämpfen eingekesselt und zerschlagen. Der Feind hatte hohe blutige Verluste. Weit über 6000 Tote wurden gezählt, 6700 Gefangene wurden eingebracht, 102 Bandenlager, 264 Bunker und Kampfstände zerstört und zahlreiche schwere und leichte Waffen sowie umfangreiches Kriegsmaterial erbeutet oder vernichtet.

Bei wiederholten Angriffen sowjetischer Flugzeuge auf ein deutsches Geleitzug vor der nordnorwegischen Küste wurden 16 feindliche Flugzeuge durch Jäger und Bordflak abgeschossen. Ein eigenes Vorpostenboot ist gesunken.

abgeschossen. Ein eigenes Sicherungsfahrzeug ging verloren. In Italien führte der Feind südlich Apria und östlich des Golfes von Gaeta zahlreiche schwächere Angriffe, die unter hohen blutigen Verlusten für ihn abgewiesen wurden. Leichte deutsche Seestreitkräfte versenkten in der Adria ein grösseres feindliches Motorschiff.

Im Kampf gegen kommunistische Banden auf dem Balkan hat die mit deutschem Ausbildungspersonal durchsetzte 392. kroatische Infanteriedivision unter Führung des Generallieutenants Nickel in den letzten vier Monaten einen grossen Teil des kroatischen Kernlandes freigekämpft. Die Kommunisten verloren in diesen Kämpfen 3000 Tote und 1200 Gefangene, 16 Geschütze, 185 Maschinengewehre, zahlreiche Versorgungslager und Munition wurden erbeutet oder vernichtet.

Verbände deutscher Torpedoflieger griffen am Abend des 11. Mai im Seegebiet östlich Algier ein feindliches Nachschubgeleitzug mit sieben Frachtern mit 49.000 BRT und einem Zerstörer, 12 weitere Frachter mit 86.000 BRT, ein grosser Tanker, ein leichter Kreuzer sowie zwei Zerstörer wurden beschädigt.

Nordamerikanische Bomber griffen gestern am späten Nachmittag Orte in Südwestdeutschland an. Besonders in Saarbrücken entstanden Schäden und Verluste unter der Bevölkerung. 31 feindliche Flugzeuge wurden vernichtet, 15 weitere Flugzeuge wurden bei Nachtangriffen über den besetzten Westgebieten abgeschossen.

Vorpostenboote beschädigten in der Nacht zum 11. Mai vor der niederländischen Küste 2 britische Schnellboote so schwer, dass mit ihrem Untergang zu rechnen ist. Ein eigenes Vorpostenboot ist gesunken.

Svetovno-nazorska vzgoja narodno-socialističnega pokreta Smernice državnega vodje Rosenberga

Berlin, 12. maja. Državni vodja Alfred Rosenberg je sklical šolske poverjenike narodno-socialistične nemške delavske stranke, da jim poda snov za šolanje v l. 1944/45, ter je v svojem govoru med drugim podal naslednje smernice:

Vojna, ki obsega danes vsa današnjico, je tudi vse probleme življenja na novo postavila, dožnjnost velikega pokreta, ki oblikuje življenje naroda, pa je, da pospešuje ožekventev volje, pogloblje zavest velike usode ter na podlagi razpravljanja z vsemi odločilnimi silami izoblikuje gotovo stališče. Pri tem se je kot odločilno pokazalo, da mora biti celotni pokret sleherni leto prežet z gotovimi odločilnimi vprašanji. Zato je pokret vsa tri leta postavljel tako zvane teme Rajha.

Sklic se sedaj, je dobesedno nadaljeval Rosenberg, vse vodilne šolske poverjenike stranke na posvetovanje ter jim javljam sporazumno z organizacijskimi vodji stranke snov prihodnje zime v obdelavo in sicer z vsemi potrebnimi vprašanji, ki so s to snovjo v zvezi. Snov se glasi:

1.) boljševizem: Ideologija in resničnost; 2.) nemška misel, njeno jedro in oblikovanje; 3.) boroča se domovina. Boljševizem je brez dvoma ogromen fenomen našega časa in je končni izid večdesetletnega razkroja ljudskega in državnega življenja vseh evropskih in tudi neevropskih držav. Narodni socialisti smo od prvega dneva našega obstoja spoznali

znake te nevarnosti in se z vsemi sredstvi najprej notranje-politično proti njej borili, in sicer z uspehom, da sta Führer in njegov pokret rešila Nemčijo pred že nezogibljivim propadom ter dala vsemu narodu vero, da je mogoče uresničiti socialno pravičnost z golj z narodno častjo in svobodo. Toda svetovna nevarnost kot takšna je še vedno ostala in vojna iz l. 1941 je pokazala to nevarnost v vsej veličini. Komaj odpahenje zapaha z nemškim napredovanjem je mnogim dovedlo neposredno pred oči, kar prej ni bilo mogoče videti, na stotine vprašanih naših vojakov zastran ob njihovih dosežanjih doživljajih na vzhodu pa kažejo potrebo, da se na novo obdelajo vsi dosežani temelji, na kratko: narodni socializem je v bistvu popolnoma pravilno spoznal boljševiško nevarnost z njenim židovskim vodstvom in njeno brutalno manjvrednostjo. Zato je njegova dolžnost, da razišče še enkrat na podlagi novih dokazov ta satanski »svetovni nazor«, dopolni izjave naših nasprotnikov in napravi sliko vedno bolj popolno. Tudi današnja vojna je svetovno-nazorska vojna. Bojišča so se jasno ločila. Danes se bje borb za dušo slehernega Evropeca. Židovska internacionala in vse od nje odvisne ustanove so napovedale vojno socialni misli in nemški ideji, nemški narod pa se s svojimi zavetniki bori za novo oblikovanje in pravičen socialni red za vse evropske narode ter varnost celine, ki je dala svetu največje kulturne dobrine.

Ameriški glasovi o brezuspešnosti letalske vojne

Pomembna priznanja o angloameriških terorističnih bombniških napadih

Vigo, 12. maja. Dočim skuša angloameriško letalsko poveljništvo na ves glas zbuditi v svetovni javnosti vtis, da ima letalski teror proti Nemčiji prodoren in naravnost katastrofalen učinek, potrjujejo sedaj strokovnjaki v ameriškem tisku pomisleke o teroristični ofenzivi, ki so jih na angleški strani že zelo glasno izrazili.

Tako priznava n. pr. ameriški letalski strokovnjak major Aleksander Severski v »San Francisco Examinerju« sicer s precejšnjo zarudo, da je velika letalska bitka v oktobru preteklega leta predstavljala preokret v letalski vojni. Tedaj je namreč taktična premoč v letalskih bojih od Angloameričanov prešla na nemško letalstvo. Od Schweinfurta dalje, tako priznava major Severski, so bili ameriški letalci vedno pogosteje prisiljeni, da se v boju z nemške obrambo ali sploh izogibno borbi ali pa od onemogoči iz nje težke izgube.

Zelo zanimive ugotovitve o občutnih izgubah v Angliji nastanjenega 8. ameriškega letalskega zbora objavila znani ameriški časopis »Life«. List odkrito priznava, da je se vrhovno poveljništvo ameriškega letalstva v januarju znašlo pred vprašanjem, ali bo sploh mogoče Nemčijo še nadalje bombardirati. List pravi, da so se letalske posadke takrat zelo dobro vedele grozečega poraza ter so morali v zadnjem trenutku z naglim ojačenjem premagati velike težave, ki so se tedaj pojavile.

Čeprav je treba vsa ta izjavanja tolmačiti kot mnenja časopisnih strudnikov in čeprav iz njih ni mogoče sklepati, kaj misli vodstvo v sovražnem taboru o bombniškem terorju, so taki glasovi vsajeno zanimivi, ker dokazujejo, da angloameriška

teroristična vojna letalskim silam obeh držav močno pušča kri. Kljub temu se ne moremo sklepati, da bi vojni zločinci s Temze in iz Bele hiše zapustili pot, po kateri so krenili.

Močno delovanje nemškega letalstva na vzhodu

Berlin, 12. maja. Ze nekaj tednov je znano za letalsko vojno na vzhodu izredno močno delovanje nemškega letalstva, ki je tem pomembnejše, ker so veliki deli nemškega letalstva udeleženi tudi pri akcijah na južnem bojišču, na jugovzhodu, zapadu in Visokem severu.

Tudi v sredo so bili nemški letalci solevolali v hudih bojih na vzhodnem bojišču. Tako pri obrambnih bojih vojske kakor pri podpiranju lastnih nemških napadnih podvigov je sodelovalo mnogo nemških letalskih oddelkov. Poleg tega nadaljuje letalstvo o pričetka aprila dalje izredno močno operativno letalsko vojno proti važnim sovjetskimi ostrbovalnim središčem s silovitimi udarci na velike tovorne kolodvorne na ukrajinskem področju. Pomena tega strnjene bombardiranja važnih sovjetskih ostrbovalnih središč ter prometnih križišč glede na celotni položaj na vzhodnem bojišču kar ni mogoče dovolj pravilno oceniti. Kajti prav spomnadi so boljševiki bolj kakor v drugih letnih časih zaradi velikega blata navezani na železnice. Stalni nemški napadi na železniške zveze pa sovjetsko ostrbo neprestano močno motijo, kar vpliva tudi na vse bojevanje. S tem nemško letalstvo z jakim poseganjem v bližinske boje ne pomaga le v posameznih bitkah, temveč s svojo operativno akcijo tudi občutno razbremenjuje vso vojsko.

„Poplava je boljša kakor invazija“

Haag, 8. maja. Vodja NSB-ja Adriaan Mussert je dal zastopnikom nemškega tiska izjavo o razvoju narodnosocialističnega pokreta na Nizozemskem in o raznih drugih aktualnih vprašanjih. V zvezi z razpoloženjem Nizozemcev glede bližajoče se invazije je povedal Mussert, kak vpliv je imel nauk južne Italije, zlasti Nettuna. Dočim je približevanje boljševiških armad z vzhoda le v mali meri ostrašilo Nizozemce, so po izključnih iz južne Italije prišli do spoznanja, da bi angloameriška zasedba ne prinesla nikake »svoboditve«, temveč uničenje bivališč in eksistenčne podlage vse Nizozemke. Zato lahko razumemo, da je prebivalstvo z mirom sprejelo na znanje poplavo večjih delov ozemlja ter samo za to skovalo primerni rok »Inundate is beter dan Invasie« (Poplava je boljša kakor invazija). V svoji izjavi je dejal Mussert, da spada Nizozemska v veliko skupnost vse Evrope, in se je priznal k evropski solidarnosti. Dejal je, da je bilo kričanje pacifistov ob koncu prve svetovne vojne »Nikdar več vojne!« le fraza in utopija. Medtem pa je postala Evropa zgodovinsko zrela za resnično solidarnost, tako da bomo ob zmagovitem koncu sedanje vojne lahko popolnoma resistično rekli: »Nikdar več vojne med Evropo«. Ako bomo ob koncu dosegli to, da bo evropska skupnost postala živa resničnost in da bo v bodoče vojna med Evropo izključena, je dejal Mussert, potem se bo izplačalo, da smo za to živeli in se žrtvovali.

Nemoč Mednarodnega urada za delo

Zeneva, 12. maja. Neki ameriški opazovalec slika v »Manchester Guardianu« s suhimi besedami popolno nespособnost philadelphijskega zbora Mednarodnega urada za delo. Tamkaj je zastopanih nad 40 držav, ki si razbijajo glave s formulacij skupne delavske politike na svetu, ki doslej za skupno politiko v vseh drugih vprašanjih ni pokazal skoraj nikakega zanimanja. Pri debatah postaja vedno jasnejše, da je Mednarodni urad za delo popolnoma nespособen in da bi ne mogel izvesti nikakih sklepov, tudi če bi se delegat, med seboj zedinili. Usodo delavcev bodo doolovale nacionalne politike posameznih držav z reševanjem vprašanj, kakor so proračunani davki, valuta in zunanja trgovina, ne pa teoretska razpravljanja v Philadelphiji, zlasti pa se, ker sovjetski delavci tamkaj niso zastopani in nihče ne ve, kaj namerava stari sovjetska vlada v lastni in tudi v tuji državi. Enako še ni jasno, kakšno stališče je glede delovnih vprašanj zavzela sedaj v Londonu zbora južna imperalna konferenca. Razen tega je nadaljnji potek vojaških dogodkov še zelo nesiguren.

Zedinjene države zahtevajo Singapur

Stockholm, 12. maja. »Maily Mail« poroča po nek izborni vest »Folkets Dagblad«, da pravi politična oporoka pred kratkim umlega ameriškega pomarskega ministra Knoxa, naj ona oporišča, ki so jih Angličje izgubili v tej vojni, kakor na primer Singapur, po svoji ponovni osvojitvi ne pripadajo več Angliji, temveč Zedinjenim državam. List pripominja nadalja, da je bil Roosevelt v tem načrtom svojega dobrega prijatelja zelo zadovoljen in zanj navdušen, ker se sklada z načrti o pomarici petih oceanov, ki jih vedno jasnejše zagovarjajo publicisti Bele hiše.

95 % japonske vojske še ni bilo v borbi

Vigo, 12. maja. Japonske glasove o neuklonljivi volji glede zaključnja te vojne z zmagoslavnim koncem potrjuje sedaj tudi članek »New York Sunday Newsa«. Ta ameriški list navaja govornost avstralskega vojnega ministra Forda v Melbourne. Tamkaj je dejal Ford, da 95 % japonske armade sploh še niso vrgli v borbo in da je japonska pomorica praktično še nedotaknjena. Ford je izražal, da je Japonska vrgla doslej proti ameriškim, britanskim in avstralskim silam le 5 % svojih sil. Zaključil je, da je to dejansko zelo majhen del japonske oborožene sile.

74 članov kuomintanganga v ujetništvu kitajskih komunistov

Shanghai, 12. maja. »Central Presse« poroča iz Kantona, da javlja po neki čungkingški vesti tamkajšnji »Saotang Paoc«, da so komunisti v pokrajini Santung ujeli in nasilno odvzeli 74 članov kuomintanganga. Ujetniki so, v komunističnih rokah že od aprila ter jih bodo v kratkem usmrtili.

Kak potopljajo bombardiranje tovornih kolodvorov boljševiki sami, kaže okolščina, da v zvezi z napadi vedno znova pojkušajo, da bi z množestveno uporabo delavcev ter s posebnimi popravilnimi vlatki čim hitreje popravili nastalo škodo. Splošno razširjeno mnenje, da je popravljanje železniških naprav možno v razmeroma kratkem času, za prizadete sovjetske kolodvore ne velja. Kajti z osredotočenimi napadi na krajevno zelo tesno omejene cilje so povzročili Nemci mnogo huja razdejavanja železniških naprav na raznih postajah, kakor pa le z bombardiranjem posameznih železniških zvez. Poleg tega so bombe nemških bojnih letalcev često zadelo stoele vlake, ki s svojimi ruševinami mnogo dalj časa blokirajo proge, kakor pa samo poškodovane železniške tračnice. Boljševiki so nadalje pojkušali, da bi svoja važna prometna središča zavarovali pred nemškimi letalskimi napadi z ojačeno obrambo na tleh. Nakopitvene protiletalske topništva na železniških križiščih pa doslej ni moglo nemškim bojnim oddelkom preprečiti njihovih napadov. Pri tem so ostale nemške izgube kljub ojačeni protiletalski obrambi zelo majhne. Saj so znašale pri napadih na Šepetovko in Proskurov le dve letali, dočim so se nemške jate z napada na Kijev...Darnisa 6. maja vrzle celo brez vsakršnih izgub.

Velik uspeh nemških torpednih letal vzhodno od Alžira

7 tovornih parnikov z 49.000 brt. in en rušilec potopljeni - Ob spodnjem Dnjestrju razbitih 7 sovražnikovih strelskih divizij - Velik del Hrvatske očiščen komunističnih tolp

Führerjev glavni stan, 12. maja. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavlja: Na našem zoženem predmestju zapadno od Sevastopolja so se nemško-rumunski oddelki tudi večeraj trdovratno upirali sovražniku, ki je maskiral z nadmočnimi silami, ter sestrelili večje število odklopnikov.

Pred Tuapsejem je neka podmornica potopila sovjetsko torpedoboot. Pri večeraj javljenem razbitju sovražnikovega predmestja ob spodnjem Dnjestrju so čete pod poveljstvom pehotnega generala Buschenhagena razbile 7 sovražnikovih strelskih divizij ter dele neke topniške in protiletalske topniške divizije. Poleg tisočev padlih so izgubili boljševiki 2600 ujetnikov, nad 600 topov in minometal, 334 strojnic ter številno drugo orožje in vojno gradivo.

Na ozemlju v ozadju zapadno od Polocka so oddelki vojske in policije skupno z domaćimi protovojci ob slabih vremenskih in ozemeljskih razmerah, odlično podprti z bojnimi letali značilnih sil, v tritedenskih bojih obkolili in razbili močne sovjetske tople. Sovražnik je imel velike krvne izgube. Našlih je bilo nad 6.000 padlih, dovedenih je bilo 6.700 ujetnikov, razrušenih pa 102 skladišča tolp, 264 bunkerjev in bojnih postojank, zaplenjeno ali uničeno pa številno orožje in lahke orožje ter obsežno vojno gradivo.

Med ponovnimi napadi sovjetskih letal na neko nemško spremljavo pred severno norveško obalo so lovci in protiletalsko topništvo na krovu sestrelili 16 sovražnikovih letal. Izgubili smo eno lastno zaščitno ladjo.

V Italiji je sovražnik južno od Aprilije in vzhodno od zaliva Gaete izvedel številne slabotnejše napade, ki smo jih pa z velikimi krvnimi izgubami zanj odbili.

Nemške lahke pomorske sile so potopile na Jadranskem morju neko večjo sovražnikovo motorno ladjo.

V boju proti komunističnim tolpam na Balkanu je 392. hrvatska pehotna divizija, ki ima nemško osebje za vezhanje, pod poveljstvom generalnega poročnika Nicketa osvobodila v zadnjih štirih mesecih velik del hrvatske zemlje. Komunisti so izgubili v

teh bojih 3.000 padlih in 1.200 zajetih, 16 topov, 185 strojnic, številna ostrbovalna skladišča in strelivo pa so bili zaplenjeni ali uničeni.

Oddelki nemških torpednih letalcev so večeraj 11. maja napadli na morskem področju vzhodno od Alžira sovražnikovo spremljavo in potopili 7 tovornih parnikov s 49.000 brt in enega rušilca. 12 nadaljnjih tovornih parnikov s skupno 86.000 brt, 1 velika petrolejska ladja, 1 lahka križarica ter 2 rušilca so bili poškodovani.

Severnoameriški bombniki so večeraj poznopoldne napadli kraje v južno-zapadni Nemčiji. Posebno v Saarbrückenju je nastala škoda in izgube med prebivalstvom. 31 sovražnikovih letal je bilo uničenih, 16 nadaljnjih letal smo sestrelili pri nočnih napadih nad zasedenimi zapadnimi ozemlj.

Predstražni čolni so v noč na 11. maj poškodovali pred nizozemsko obalo dva angleška brza čolna tako težko, da je računati z njuno potopitvijo. En naš strazični čoln je bil potopljen.

Rumunsko vojno poročilo

Bukarešta, 12. maja. Vrhovno poveljništvo rumunsko vojske je objavilo 11. maja:

Zapadno od Sevastopolja so nemško-rumunske čete odbile močne sovražnikove napade. 20 sovražnikovih odklopnikov je bilo uničenih. Ob spodnjem Dnjestrju so nemške čete, podprte od nemško-rumunskega letalstva, popolnoma očistile najvažnejše predmestje, ki so ga imele sovjetske čete zapadno od reke. Sovražnik je imel krvave izgube. Dovedli so številne ujetnike in za plenili 100 topov, 30 protiklopnih topov, številna metala min in nad 200 strojnic. Z ostalih bojišč v Besarabiji in Moldaviji ne javljajo nobenih važnih bojev.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 11. maja. Finsko vrhovno poveljništvo objavlja:

Na zapadnem delu Karelske črke živahno sovražnikovo topniško dobovanje. V tem odseku smo vrgli nazaj sovražnikovo naskakovalno četo, pri čemer smo popolnoma uničili oddelke, ki je operiral v zaledju. Z ostalih bojišč ni nikakih vesti.

Položaj na vzhodnem bojišču

Berlin, 11. maja. Boljševiki, ki so obšli goreče sevastopolske ruševine, so pojkušali večeraj vdreti v zaščitno varovalne postojanke nemških in rumunskih čet zapadno od Sevastopolja. Pri tem so svoje napadale, ki so napadali v skupinah od posameznih bataljonov pa do celih divizij, močno podprti z oklopniškimi silami, dočim je bilo sodelovanje bojnih letalcev bistveno slabše kakor prejšnje dni. Nemške zaščitnice, katerih moč so boljševiki očividno podcenjevali, so jim vedno znova na vsej črti pripravljale težke in krvave poraze, v katerih so izgubili boljševiki 53 bojnih voz, ki so jih zbrile nemške protiletalske baterije, protitankovsko topništvo in ostalo orožje za boj iz bližine. Nemški in rumunski lovci so nadalje zbrili 13 sovjetskih letal. Izpraznitev Sevastopolja je bila izvedena prav v trenutku, ko so boljševiki zasedli višine, ki obvladajo mesto, kar bi jim omogočilo, da ga prično s topništvom obstreljujejo. Razen močnih in za boj sposobnih zadnjih straž ob robu mesta in pionirskih oddelkov, ki so izvršili že pred tedni pripravljene razstrelitve, ni bilo v tem trenutku v mestu nobenih nemških in rumunskih čet več, ker so se vse že pomaknile na položaje zapadno od Sevastopolja. Ukrep nemškega vodstva za zaščito lastnih sil, ki ga boljševiki niso opazili, je povzročil, da je več sto sovjetskih baterij dolge ure skupno z bojnimi letalci spalo na mesto svoj ogenj in tako dokončalo pričetno uničenje, ki je izpremenilo glavno mesto Krima v eno samo gorečo razvalino.

gubami svojih naskakovalnih polkov, ki so naravnost ogromne.

Zlasti doline pred nemškimi gorskimi postojankami, ki so bile prenatrpane s obrambnimi orožjem, so postale ogromno pokopališče mrtvocev. Boljševiki napadali so moralj tamkaj plačati zaradi neprestanega ognja težkega in avtomatskega orožja vsak meter s celimi potoki krvi. Ker boji tudi ponovi v luči svetelnih granat in raket niso skoraj prav nič popustili in je vsako novo premikanje na bojišču izzvalo takoj nove salve nemških baterij in strojnic, so boljševičke žrtve naravnost ogromno narasle. Da jim pa kljub temu ni uspelo uničiti pomembnejših nemških in rumunskih čet ali pa jim odločilno uničiti njihovo bojno silo, so pokazali večerajšnji boji pred novimi zaščitnimi postojankami.

V južni Ukrajini so večeraj nemške naskakovalne sile pričele napad na sovjetsko predmestje ob spodnjem Dnjestrju južno od Grigoripolja. Podjetje je imelo zaradi točnega sodelovanja vsoga orožja popoln uspeh. Predmestje je bilo likvidirano. 5 tem je bila razbita važna boljševiška izhodiščna postojanka za njihove napade na tem področju. Po dosežanjih vesteh je bilo pri tem podjetju ujetih nad 600 boljševikov, zaplenjenih pa 129 topov, 34 težkih metal granat ter mnogo srednjevelikega in lahkega orožja.

Ob srednjem Seretu so izvedle rumunske čete s severa in juga manever in obliki klešč, s katerim so zaprle vdor, ki je nastal v bojih prejšnjih dni. Pri tem so preostanek sovjetskih čet na nekem gozdnatem ozemlju popolnoma uničili. Ostalo je le nekaj manjših skupin, ki so se predale. V severni Ukrajini so nemške čete po zavrnitvi nekega krajevnega boljševiškega napada zboljševiče svoje postojanke. V srednjem in severnem odseku ni bilo nikakih pomembnejših spopadov.

Nemško letalstvo, ki je nastopalo na Krimu in s posebno močnimi oddelki več sto borbenih letal zlasti pri napadu na področje spodnjega Dnjestrja, je sestrelilo skupno 41 sovjetskih letal. Pogrešajo 7 nemških letal.

Boji na italijanskem bojišču

Berlin, 12. maja. Na južno-italijanskem bojišču je bilo v sredo živahno delovanje izvidniških in udarnih oddelkov ter topništva. Močan sovražni izvidniški oddelki, ki je zapadno od Mucchije napadel nemške postojanke, je zašel v obrambni ogenj nemških grenadirjev in se je moral umakniti z občutnimi izgubami.

Na nettunskem predmestju se nadaljuje še vedno živahno izvidniško in udarniško delovanje. Pri Vallicelle Grandi je sovražnik nadaljeval svoje napade severno od gozda, toda tudi tokrat so bili brezuspešni vsi nasprotnikov pojkuški, da bi vdrl v nemško oporišče. V ognju nemškega orožja sta ob velikih izgubah nasprotnika propadla tudi dva močnejša napada. V protisunko so nemški grenadirji pognali v zrak več bojnih postojank in uničili v boju iz bližine en odklopnik.

Tudi sovražnikovi sunki na področju Campa del Pesci in pri pokopališču Carani so propadli s težkimi izgubami. Ko so dopoldne propadli vsi sovražnikovi napadi pri

Isola Belli, je obnovil svoje sunke s podporo odklopnikov, toda navzic temu so bili njegovi napori brezuspešni. Grenadirji so vrgli sovražnika nazaj in zažgali en odklopnik.

Na pristaniškem področju Anzija in Nettuna so nemške daljnostrelne baterije ponovno povzročile občutna razdejavanja v sovražnikovih skladiščih gradiva in pogonskega goriva. Opazovali so velike požare in številne eksplozije.

Potovanje Badoglijevega zastopnika v Moskvo

Madrid, 11. maja. Moskovsko potovanje Badoglijevega ministra Togliattija, pravi »Arriba«, kako v svojem komentarju, dokazuje znova, kako se skušajo komunisti razširiti tudi v Sredozemlju.

Zatemnitev od 21.30 do 4.30

Italija se bori za zmago Grazianjev govor po radiu

Rim, 10. maja. Maršal Rodolfo Graziani je imel v torek zvečer po radiju govor italijanskemu narodu, v katerem se je spominjal osne obletne ustanovitve italijanskega imperija. V zvezi z omembo kolonizatorčnega delovanja starega Rima je opozoril Graziani na zasluge italijanskega naroda v boju za kulturno povzdigo Afrike, ki so jih priznali vsi kulturni narodi; ter je ožigal slepi egoizem britanskega imperija, ki se je vedno upiral pionirskemu delovanju Italijanov.

S povzdignjenim glasom je nadaljeval maršal Graziani, da mora danes vsi italijanski narod vedeti, da je bila vojna, ki jo je Italija vodila in ki jo hoče od strani svojega nemškega zaveznika nadaljevati, nujna in da se je ni bilo mogoče ubraniti.

Maršal je močno kritiziral žalostno postopanje bivšega kralja Viktora Emanuela in njegovega pomočnika Badoglioja, ki v strahu, da bi ne izgubila zadnjo moč svoje politične oblasti, nista oklevala, da bi ne odprla vrh Sredozemlja pod prozorno krinko nevernavega bojčevstva prihajajočemu smrtnemu sovražniku evropske in krščanske kulture. S tem novim ogromnim izdajstvom Badogliojeve klikke se je italijanski narod šele prav zavedel grozotne nevarnosti, ki mu preti z morebitno sovražniško zasedbo ter je zato danes bolj ko kdaj

koli eden v železni odločitvi, da bo borbo nadaljeval. V vsakem pravem Italijanu kar gori sveta volja, da bi si ob strani nemških zaveznikov priboril zmago in s tem rešil in obdržal ljubljeno domovino.

Graziani je zaključil svoj izpodbudni nagovor z bojnim vzklikom nove Italije, ki danes veže vsa srca in plava na vseh ustnicah: »Italija, Italija, Italija!«

Kaj so porušili letalski gangsterji v Italiji

Milan, 10. maja. Ducejev glavni stan je objavil, da je angloameriško letalstvo napravilo do sedaj v Italiji ogromno škodo. Porušilo je: 212 cerkev, 53 bolnišnice, 315 šol, 27 knjižnic, 36 umetniških spomenikov, 34 gledališč, 79 kinematografskih dvoran, 1 koncertno dvorano, 117 poslopj kulturnih ustanov, 6 javnih naprav ter 9 stavb socialnih ustanov.

Poročilo navaja nato posamezne kraje, kjer so bili porušeni kulturni spomeniki. Med drugimi so Milan, ki je izgubil 61 cerkva, 144 šol, 11 gledališč in 89 kulturnih institutov, Turin s 30 cerkvami, 22 bolnišnicami in 66 šolami, nato še Genova, Bologna, Forlì, Livorno, Ferrara, La Spezia, Siena, Arezzo, Florencia in Rim. Prizadeti so bili tudi drugi manjši kraji.

Reparacijske zahteve južni Italiji Badoglio namerava plačati z umetninami

Rim, 10. maja. Iz nekaterih priložnostnih vestí, ki slučajno zaidejo v južnoitalijanske liste, izhaja, da se Badoglio še nadalje pogaja o podeditvju italijanskih reparacijskih plačilih. Dopolnitvena poročalska služba v Alžiru je v tej zvezi javila, da poleg Angležev in Američanov niso postavili velikih zahtev le Sovjeti, temveč tudi izseljeniški vladi bivše Jugoslavije in Grčije. Francija se tudi pripravila, da bo označila vsoto, do katere meni, da ima pravico zaradi krivic, katere so ji povzročili Italijani.

V splošnem si bo vsaka država zbrala lastno obliko reparacijskih plačil. O Sovjetski zvezi vemo, da zahteva predvsem odposiljatev milijonskih vojsk mladih delavcev za obnovo njenih porušenih mest in razdejane industrije. Anglija in Zedinjene države se bodo poplačale s prevzemom strateško pomembnih oporišč na italijanskih otokih ter z izročitvijo italijanskih kolonij. Izseljeniške vlade bivše Jugoslavije in Grčije pa hočejo denar ali umetnine. Ker Italija ne bo mogla plačati v dobri valuti zahtevnih ogromnih zneskov, je Badoglio predlagal izročitve določene dela italijanskih umetnin. V načrtu ima, da bi velikim italijanskim muzejem zapolnil 20% inventarja ter ta dela prepuštil Srbom in Grkom. Nekaj izmed njih jih bodo seveda dobili tudi Angleži in Američani. Poleg tega bodo za plačilo re-

paracij uporabili tudi nekaj svetovnoznanih italijanskih spomenikov. To naj bo italijanskemu narodu v stalno svarilo, da ne bo znova pričel vojno. Tako hočejo iz Italije odpeljati monumentalni spomenik Marca Avrela s Kapitola, kip Coleonija iz Benek ter svetovnoznane Michelangelovega Davida iz Firenc. Badoglio je izjavil, da se strinja s temi načrti, ki so večinoma itak nastali v njegovi vladi.

76 Italijanov umorjenih v južni Italiji

Rim, 10. maja. V Sant'Anselmo di Calabria je prišlo do spopada med kanadskimi in avstralskimi vojniki. Pri tem sta bila ubita dva Avstrala. Nato je dal nek ameriški častnik, ki je zaradi zaščite reda s policijsko četo prihital na pozorišče, aretirati in ustreliti vse prisotne Italijane. Na ta način je bilo ustreljenih 76 Italijanov.

O tej za angloameriške okupacijske čete značilni brutalnosti pripominja »Stefania«, da pač jasno osvetljuje metode anglosaskih »osvojiteljev«, ki potem še trdijo, da so prebivalci južne Italije končno verdar zopet občutili veselje do življenja in da so srečni, da so jih Angloameričani osvobodili vseh strahot prejšnjih časov, kakor je to javila londonska poročevalska služba.

Kundmachungen der Ernährungsanstalt

Anweisung von Wein

Gastwirtschaften und Weinschenken, die keine Weinvorräte haben und im Monate April keine Anweisungen zum Ankauf von Wein erhalten haben, bekommen sie am Samstag, den 13. d. M. und zwar: Betriebe mit dem Anfangsbuchstaben J bis N von 8 bis 12 Uhr.

Ankaufsbewilligungen erteilt »Prevode« Novi trg 4/III, Zimmer 20a.

Wenn die Ankaufsbewilligung der Inhaber des Betriebes eigenhändig hebt, genügt die Vorlegung der Kennkarte. Für den Fall aber, dass die Ankaufsbewilligung eine andere Person beheben wird, ist die Vorlage des Mitgliederausweises der Gastwirtsvereinschaft oder des Registers für den Ausschank von Alkoholgetränken des betreffenden Betriebes notwendig.

Zuteilung von Eiern

In jenem Milchladen, wo sie frische Milch beziehen, bekommen vom 15.—20. d. M. Kinder bis zu 3 Jahren je 2 Eier auf den Abschnitt »A« der vom 1. Mai gültigen Jugendzulagekarte, Kinder von 4—9 Jahren je 2 Eier auf den Abschnitt »B« derselben Karte und werdende Mütter je 3 Eier auf die Milchkarte für schwangere Frauen. Die Milchläden bestätigen die Abgabe von Eiern auf der Rückseite der Milchkarte. Der Eierpreis beträgt 4.— Lire für 1 Stück.

Hühnerhälter werden gewarnt auf ihre Karten Eier zu beheben, da sie sonst nach dem Art. 6. der Verordnung vom 16. VII. 1941, Amtsblatt No 397/57, der eine Anschaffung bezugsbeschränkter Bedarfsartikel durch nicht berechtigte Personen verboten, bestraft sein werden.

Obvestila »Prevoda«

Nakazila vina

Gostinski obrati in točilnice vina v občini Ljubljani, ki so popolnoma brez vina in v aprilu niso dobili nakupnic za nabavo vina, prejmejo nakupnice v soboto, 13. maja za obrate z začetno črko J do N od 8. do 12.

Nakupnice dell Prevod, Novi trg 4/III, soba 20a.

Ako dvigne nakupnico za nabavo vina lastnik obrata sam, zadostuje predložitev osebne izkaznice. V primeru, da pride po nakupnico druga oseba, mora ta prineseti izkaznico gostilničarske zadruge ali register za točenje alkoholnih pijač dotičnega obrata.

Delitev jaje

V tisti mlekarji, kjer prejemaajo sveže mleko, bodo dobili od 15. do 20. t. m. otroci do 3 let po 2 jaji na odrezek a 2 mladinske dodatne nakaznice, veljavne a 2. maja t. l. naprej, otroci od 4—9 let po 2 jaji na odrezek 28 b iste nakaznice, noseče žene pa po 3 jajca na mlečno nakaznico za nosečnost. Na hrbtu te nakaznice morajo mlekarne potrditi oddajo jajc.

Opozarjamo rejce kokoši, naj na svoje nakaznice ne dvignejo jajc, sicer bodo kaznovani po čl. 6 odredbe z dne 16. 7. 1941. Služb. list 397/57, ki prepoveduje pridobitev racionalnih potrebščin, ki komu ne pritečejo.

Anglija se noče vrniti k zlati podlagi

Stockholm, 12. maja. V debati o mednarodnem valutnem vprašanju je finančni minister sir John Anderson v sredo govornil v spodnji zbornici in poudaril, da se britanska vlada ne namerava vrniti k zlati podlagi. Anderson je dejal: »Mislim, da nimamo nikakega povišanja za trditve, da bi ta načrt dočel povratek k zlatemu standardu. Gotovo bi se sedanja vlada temu najodločnejše uprla.« Načrt stvarno določa najmanjšo trdne paritete med posameznimi valutami. Zahteva ustanovitev posebnega urada, ki bo odredil devizni tečaj različnih držav v razmerju z njihovo valuto, vključno z ameriško valuto, ki sloni na zlati podlagi. Vseled tega predvideva načrt reševanje paritete med raznimi valutami s pomočjo zlata.

Konservativni poslanec sir Lambert War je izjavil v debati: »Bilo bi nesametano misliti, da bodo Zedinjene države, ki so si s toliko muko zbrale večino zlata, sedaj nenakrat smatrale vse svoje zlato zalogo za staro železo.«

Laburist Shinwell je dejal, da mu predlog ni simpatičen in da bo v primeru, ako ga bodo združili z vprašanjem zaupnice, glasoval proti njemu. Izjavil je: »Ne želim, da bi Velika Britanija izvršila samomor.« Spodnja zbornica je končno sprejela sklep, naj se o tem predlogu še nadalje razpravlja pri mednarodnih razgovorih.

Vdor v sršenovo gnezdo

Žiranci in nekdanih skrivničarji, ki so se pridružil domobranem, vedo tudi vsaj približno, kje so tolovajska skrivališča. Že na enem prvih svojih pohodov je tako mogel oddelek kočevske posadke odkriti veliko komunistično skladišče orožja, municije in tudi drugega blaga. Skladišče je bilo tako iz nepretrgano maskirano, da ga niti iz sosednje bližine ni bilo opaziti. Delno je bilo v kraški podzemski jami, delno pa v umetno napravljenih rovih. Dohodi v jama in rove so bili tako dobro skrivni, da so jih mogli najti šele po skrbnem podrobne iskanju. Najdeni plen je trud obilno poplačal. Oddelek iz Kočevja je vzel s seboj orožje in nekaj drugega, več vrednega blaga, ostalo skladišče pa je razstrelil in zažgal.

Patrulja ribniške posadke je pri pregledovanju terena okoli Loškega potoka našla tudi dve komunistični bolnišnici. Ena od njih je bila menda samo za ženske in je bila pritrjena za nekako poročnišnico. Večino ranjenec in bolnikov so komunisti že prej odvedli, ostalo pa je tam še okrog 30 nosečnih komunistk, katerih stvariški pri svojem umiku niso vzeli s seboj, očividno zato ne, ker bi jih zaradi svojega stanja preveč ovirale.

New York Times o jakosti atlantskih utrd

Vigo, 11. maja. Vojaški strokovnjak »New York Timesa« izjavlja, da so nemške utrde v zapadni Evropi »izredno močne«. List pravi, da je nemška obramba v zapadni Evropi zgrajena na steni in težavni obali, ob kateri stoji vojska z modernimi, gibljivimi rezervami. Dalje v notranjosti je pripravljeno več obrambnih zapor. Ob obali se stavlja obrambo postojanke težkega topništva, bunkerji, žične ovire, milijoni min, velike množice avtomatskega orožja ter ogromne protitankovske zapreke.

Skoraj vsako mesto ob obali in tudi številne kmečke hiše so izpremenjene v majhne utrde. Strojniška gnezda so vdolnata med okna in hiše vrat. Ogromni topovi, izmed katerih so bili nekateri pripeljeni z Maginotove črte, se družijo z železniškimi topovi in topništvom posameznih divizij.

Večina pehotnih divizij, ki služijo za obalno obrambo, ojačuje se nadaljnje navadno protitankovo in protitankovsko topništvo. Mnogo teh topov je nameščenih po podzemskih postojankah, dočim so za strežno osebo zgradili varna zavetišča. Ob obali se često dvigajo betonski zidovi, ki so večje visoki in široki in preko katerih bo treba za prehod okopnikov in moštva zgraditi posebne mostičke. Tudi protitankovskih jarkov je mnogo. Vrh tega služijo protitankovski zaščiti še znameniti »znajavci« zobez, posebni betonski bloki.

Vojaška pripravljenost Portugalske

Lizbona, 11. maja. Danes je minilo čem let, odkar je ministrski predsednik dr. Salazar poleg drugih poslov prevzel tudi vodstvo vojaškega ministristva. Ob tej priliki spominjajo listi na njegove taktarne besede: »V razmeroma kratkem času moramo dobiti vojsko, ki jo bomo rabili za obrambo vrhovnih interesov naroda.« Kljub velikanski težavi, s katerimi se mora boriti Portugalska, je Salazar po mnenju listov ta načrt sijajno uresničil.

Povpraševanje po industrijskem delavstvu je bilo lani večje kakor ponudbe, kar je vplivalo na mezde

Iz poslovnega poročila Pokrajinske delavske zveze za lani posamezno naslednje podatke o položaju industrijskega delavstva pri nas. Industrijsko delavstvo šteti oddelek industrijskih delojemalcev pri Pokrajinski delavski zvezi. Ob koncu leta 1942. ugodni izgledi za nadaljnji razvoj oddelka se niso uresničili. Isredne razmere so preprečile izvedbo organizacijskega programa, tako da se je moral oddelek omejiti v glavnem na urejanje delovnih pogojev po strokah in podjetjih, ki so bila še dosegljiva.

Po septembru so bile pretrgane zveze z večino funkcionarjev v pokrajini. Po badoljevski izdaji so bila številna industrijska podjetja, razen onih v najboljzi okolici Ljubljane in delno na Notranjskem, marsikje povsem uničena. Tako je uničena tudi lesna industrija. Zato je obrtna industrijska delavnost v velikem delu pokrajine skoraj povsem zastala, delavnost je izgubilo železice, bilo je prisilno mobilizirano ali pa se je mobilizaciji odtegnilo v kraje, kjer posluje redna pokrajinska uprava.

Večina industrijskega in obrtniškega delavstva je morala spremeniti svojo poklicno zaposlitev. Tako je delavnost zaposljeno namesto v tovarnih in obrtnih delavnih, pri popravilnih delih za obnovo porušenih in poškodovanih poslopj ter prometnih zvez. Kljub povratku številnih delavcev iz internacije ob koncu lanskega leta ni bilo med industrijskim in obrtnim delavstvom skoraj nobene nezaposlenosti. Povpraševanje po delavstvu je bilo celo večje kakor ponudbe, kar je zelo vplivalo na višino mezd zlasti v obrtnih strokah. Tako so bile mezde kolektivnih pogodb pod vplivom dražnje in povpraševanja po kvalificiranih delavcih delno

prekoračena in v nekaterih strokah, n. pr. v stavbi, so se celo podvojile. Toda to ne velja za pretežno del industrije, kajti industrijska podjetja se v splošnem drže mezd kolektivnih pogodb, delno pod zaščito obvezne civilne službe, ki prepoveduje delavcu zapustitev službenega mesta brez pristanka delodajalca, delno pa zaradi tega, ker posamezna podjetja obratujejo pod zelo težkimi pogoji, saj so izgubila velik del odjemalcev.

Del industrijskega delavstva je bil lani tudi poslan na brezplačne dopuste, odnoseno je bil prizadet po odpustih in skrajšanju delovnega časa (Saturus, Zdruzene papirnice, tekstilna stroka, industrija bononov, industrija tessenin itd.). Vendar je večina podjetij podprila prizadeto delavstvo z izrednimi podporami, in skušala si je pridržati izsolano delavstvo za primer povečanja obrata.

Sporno je bilo vprašanje, kdo sme zastopati delavnost javnih in samoupravnih ustanov. Službeni pogoji so bili urejeni z enostransko izdanimi predpisi, mezde so zaostale za cenami življenjskih potrebščin ter so še lani septembra znašale na uro le po 2,45 L do 3,80. To najvišje mezdo je dosegel le kvalificiran delavec šole po 15 letih službe. Oktobra so bile urejene plače železniških pogodbenih delavcev, ki znašajo sedaj od 4 do 7 Lir na uro. Za delavnost mestnih podjetij je bila sklenjena kolektivna pogodba, ki določa mezdo od 4 do 8,5 L na uro. Še vedno je pa nerešeno vprašanje mezd drugih občinskih delavcev in delavstva cestnih oborov ter nekaj manjših samoupravnih podjetij. Nekateri izmed teh delavcev so bili sicer deležni 30% zvišanja mezd po naredbi Vrhovnega komisarja, toda njihove mezde so še vedno prenizke.

za cene s posebnim odlokom odredil maksimalne odstotke zasluzka, ki je dopusten v tej novi gospodarski panogi.

Gospodarstvo

Izgraditev srbskega gospodarstva

Te dni so potekala tri leta, odkar je nemška vojaška uprava v Srbiji pričela poslovati. Ob tej triletnici objavljajo listi poročila o uspehih, ki so bili doseženi v odelovanju med nemško vojaško upravo in srbsko vlado.

Vlada generala Nedića je takoj spoznala možnosti napredka in izgraditve gospodarstva, ki se mora naslanjati predvsem na kmetijstvo in rudarstvo. Zato je posvetila tema dvema panogama največjo pozornost. Ostale panoge srbskega gospodarstva dobro izpopolnjujejo kmetijsko in rudarsko proizvodnjo. Industrija za predelovanje železa izdeluje predvsem kmetijsko orodje in potrošne predmete za kmetijstvo. Poleg plugov in kmetijskih strojev je važno tudi ručno orodje. Ustanovljena je bila velika nova tvornica plugov z letno kapaciteto 12.000 plugov. V prvem letu obstoja tvornice je podjetje v polni meri izvršilo v načrtu predvidene naloge. Izdelovanje plugov je tem pomembnejše, ker imajo številni kmetje v Srbiji še lesene plugove.

Unsrjarska industrija v Srbiji bi lahko v celoti krila potrebe dežele, vendar nima na razpolago dovolj surovih kož. Zato so bili izdani dalekosežni ukrepi, da pridejo vse razpoložljive kože na trg za potrebe usnarjske industrije. Prizadevanje, da se poveča število goveje živine, je uspešno in bo ta okolnost tudi bistveno pripomogla k večji proizvodnji surovih kož.

V novih razmerah je morala najbolj omejiti obratovanje tekstilna industrija. Kot surovina je na razpolago domača volna poleg določene količine celulozne volne iz Nemčije, kar pa krije le najnujnejšo potrebo. Pomembna je industrija mesnih izdelkov (salame, konzerve itd.). Tu obratujejo štirje veliki obrati z mesečno kapaciteto 200 do 300 ton. Ti obrati imajo lastna pitališča za svinje in tudi sama pridelujejo potrebno krmo. Poleg teh štirih velikih obratov pa so še številni manjši obrati. Industrija mesnih izdelkov dela danes predvsem za potrebe nemške vojske, po vojni pa bo lahko znaten del svojih izdelkov stavila tudi na evropski trg.

Domača industrija stekla krije vso potrebo dežele v pogledu vloga in okenskega stekla. Tudi papirna industrija krije domačo potrebo in potrebe nemške vojske. Zato dobiva del surovin iz Nemčije. Industrija za predelovanje lesa je šele v začetku svojega razvoja. Obeta pa se ji lepa bodočnost, čim bodo ustvarjeni pogoji za iskoriščanje znatnega gozdnega bogastva.

Kemična industrija kaže organsko zvezo tako z rudarstvom kakor tudi s kmetijstvom. Industrija mila oskrbuje prebivalstvo in vojsko v zadovoljivi meri. Povečana proizvodnja oljarske je omogočila tudi boljše oskrbo industrije mila s surovinami. Industrija kleja ima na razpolago dovolj surovin (kosti), zlasti od industrije mesnih izdelkov. Proizvodnja bakrene galice se naslanja na domačo proizvodnjo bakra, kakor tudi žveplene kisline, s katero oskrbuje Srbija še Hrvatsko, Bolgarijo in Rumunijo.

Lep napredek beleži tudi rokodelstvo, ki je bilo prej precej zanemarjeno, ker so merodajni činitelji gledali na to, da bi se dežela čim prej industrializirala. Prva skrb je šla za tem, da se povsod izvezbajo strokovni delavci. Na tem področju je bilo v zadnjih letih mnogo storjeno, kar pričča ustanovitev številnih strokovnih šol in tečajev. Danes je v Srbiji pet obrtnih šol, 5 tehničnih srednjih šol in 74 obrtnih nadaljevalnih šol. Poleg tega je bilo v zadnjih dveh letih prirejanih 63 strokovnih tečajev. V avgustu lanskega leta je bilo odrejeno, da morajo industrijski obrati z več kakor 10 delavci postopno zaposlovati neučuzene delavce in jih izvezbati za strokovne delavce. V vseh rokodelskih in trgovinskih obratih pa je bilo število vajencev podvojeno.

Srbski kmetijski gospodarstveni minister dr. Nedeljčević je sedanji razvoj označil z besedami: V splošnem kaže naše gospodarsko življenje v kratkem času po prelomu prejšnje države občudovanja vredno življenjsko energijo, številne pozitivne uspehe in napredek na vseh področjih.

GOSPODARSKÉ VESTI

— Oblačilni predmeti iz starih tkanin. V zadnjem času so pričela v Nemčiji za sabo podjetja izdelovati razne oblačilne predmete iz ponešenih obelk ali iz starih tkanin z uporabo majhnih količin novih tkanin. Sedaj je nemški državni komisar

za cene s posebnim odlokom odredil maksimalne odstotke zasluzka, ki je dopusten v tej novi gospodarski panogi.

Nemško-hrvatski gospodarski odnosi

Vodja trgovinskega oddelka nemškega poslanstva v Zagrebu poslaniški svetnik dr. Kühne je imel te dni v štajferski pokrajinski gospodarski zbornici predavanje o nemško-hrvatskih gospodarskih odnosih, ki mu je prisostvovali tudi glavni tajnik nemške trgovinske zbornice za Hrvatsko, Predavatelj je poslal najprej sliko političnega položaja na Hrvatskem in aktivne pomoči Hrvatov v borbi proti tolovarjem. Pri upoštevamju po vojni povzročenih okoliščin mora biti trgovinska politika med obema državama nova pota. Zlasti na področju politike cen je bilo treba najti izhod v ustanovitvi izravnalnega sklada za cene, ki naj omogoči prebrskati razlike v cenah posameznih predmetov v eni in drugi državi. Dr. Kühne je podrobno navedel najvažnejše izvozne in uvozne predmete Hrvatske, pokazal pa je tudi možnosti za izgraditev gospodarskih odnosov s posebnim ozirom na teme odnosne med hrvatskim gospodarstvom in štajfersko.

Obnova porušenih poslopj na Hrvatskem

Hrvatski minister za poškodovana področja je v sporazumu z vojnim, notranjim in prometnim ministrom izdelal navodila za obnovo poslopj, ki so bila zaradi vojnih operacij poškodovana. V prvi vrsti se morajo obnoviti poslopja, ki se dajo v najkrajšem času in z najmanjšimi stroški usposobiti v uporabo. Popolna obnova pride v poštev le tam, kjer je škoda neznamena. Sicer se mora postopje z najenostavnejšimi sredstvi popraviti tako, da je sposobno za bivanje. Vsa ta dela se morajo izvršiti z uporabo čim manj novega materiala. Naredba vsebuje podrobne predpise glede popravila škoda na strehah, dimnikih, oknih, vratih, stopniščih itd.

Obvezne rezerve živil v Rumuniji

Rumunska vlada je izdala vrsto ukrepov, ki imajo namen ustvariti rezervo najvažnejših potrošnih predmetov. Državna depozitna blagajna je dobila pooblastila, da v ta namen podeli rumunskemu združenemu zavodu posojilo v višini 600 milijonov lejev. Zavod ho za ta znesek vskladiščati važna živila, predvsem jedilno olje, žito in milo, in sicer v različnih delih dežele. Za posojilo jamči finančno ministristvo z izdajo brezobzretnih zakladnih bonov. S posebno uredbo so bile tvornice mila v Bukarešti in v zapadnem delu dežele zavezane, da izdelajo 610.000 kg mila (70% pralne) in 30% toaletnega mila in mila za britje in da ga takoj vskladiščajo v zapadnem delu dežele. Samo tvornica mila »Steala« v Bukarešti bo morala v ta namen izdelati 120.000 kg mila. Tudi tvornice testenin so bile s posebno uredbo zavezane izdelati določene količine za trajno zalogo.

Turška vlada je ustavila izvoz kromove rude

Berlin, 12. maja. Potem, ko je turška vlada nedavno v nasprotju s pogodbenimi dogovori ustavila izvoz kromove rude v Nemčijo, je nemška vlada po svojem veleposlaniku v Papenu dostavila turški vladi svoje stališče glede položaja, ki ga je ustvarila ta kršitev pogodbe.

Žrtve letalskih napadov na Belgijo

Brusej, 11. maja. V noči na 11. maj so anglo-ameriški bombniki zopet napadli razna mesta v Flandriji in Valoniji. V stanovanjskih predeh mest Charleroi, Kortrijk in Gent je nastala pomembna škoda na poslopjih. Mnogo ljudi je bilo ubitih ali ranjenih. V Tourmaju se doslej našeli 47 mrtvih in 120 hudo ranjenih. Tamkaj je bilo uničenih 150 stanovanjskih hiš.

Amery o izpustitvi Gandhija na svobodo

Amsterdam, 11. maja. Minister za Indijo Amery je izjavil po Reuterjevem poročilu v četrtek v spodnji zbornici, da so Gandhija izpustili na svobodo zgolj in samo iz zdravstvenih ozirov. Poudaril je, da se je izpustitev izvršila »brez posebnih pogojev«.

Izbruh mehiškega ognjenika

Madrid, 11. maja. Po vesteh z Mehike je pričel zopet delovati mladi mehiški ognjenik Paracutin Cancut.

Zatemnitev od 21.30 do 4.30

SPORT

Srednješolci na stadionih

V vseh ljubljanskih srednjih šolah je obvezno uvedena sodobna telesna vzgoja pod vodstvom strokovnjakov

Ljubljana, v maju.

Novi časi, novi dogodki, novi ljudje, nov duh... tako se nam prikazuje letošnje poletje, kamor koli pogledamo. Te dni nas je pot privedla na stadion SK Plane...

Glade te strani vzgoje naših srednješolcev, ki jih je v Ljubljani nič manj kakor 7000 obojega spola, se odgovornimi činitelji v prejšnjih časih nikakor niso mogli zediti.

Toda, pustimo, kar je bilo in povejmo, kako se je začelo zdaj! Stadion je oživel v množičnih dijakov, na bivešem sokolskem telovadišču v Tivolju bo in v kratkem drugo mesto naših dijakov in še nekateri drugi sportni prostori po mestu bodo odsej dan za dnevom odmevali veselo živžava srednješolske mladine...

Kakšne so torej te telovadne ure po novem? Te dni smo si ogledali odloček takega popoldneva v zmerom lepši areni od stran potniške vajošnice. Bilo je na dan, ko je nastopila klasična gimnazija s svojimi šestimi razredi.

ške uprave in dobiva prav v teh dnevih dokončno obliko. O podrobnostih te organizacije bomo v kratkem tako se spregovorili, to pot smo hoteli samo opozoriti, da je v naših srednjih šolah letos spomlad na telesno-vzgojnem področju zavel nov veter...

Preizkušeni strokovnjaki, ki so se zdaj prijelih te hvalevredne naloge, strogo ločijo pravo telesno vzgojo od onega razkričane ga sporta, ki polni blaginje in vzgaja nekatere posameznike v zvezdnike...

Tekme, ki bodo...

Jutri popoldne in popoldne na dveh igriščih

Ker je minulo nedeljo dež prekržil račune nekaterim nogometšem, ki so hoteli zaigrati, se je to nedeljo nabralo tega sporega nekoliko več, čeprav pada ves v poglavje tako imenovanih prijateljskih srečanj...

Kandidatov zadnje nedelje za izpolnitev nogometnega sporeda sta se jutri pridružili še dve nastopilci, tako da bo vsega nastopilo 6krat po 11 igralcev na dveh različnih igriščih, in sicer takole:

ob 11 na igrišču Mladice: Iztok-Vič, ob 15 na igrišču Ljubljane: Ljubljana rez-žabjak in ob 16.30 na igrišču Ljubljane: Ljubljana-Mars.

Odlaganje smeti in odpadkov ob cestah

Mestno županstvo opominja vse prebivalstvo mesta Ljubljane tako v sredini kakor tudi v okolici, naj v lastnem interesu spoštuje temeljne higienske zahteve in predpise o vzdrževanju snage po mestnih cestah in ulicah.

ga je treba odpeljati na primeren in za to dovoljen prostor. Večino smeti in pepela pa lahko prav koristno porabimo za gojenje vrta, če napravimo kompost, ki je najizdatnejše gnojilo.

in Ivanke, vse enako ljubezive, vse kot dodatni užitek k morebitnim pomanjkljivostim današnje pičke, ki ji nepoboljšljivi še vedno pravimo: vino. Tedaj, srebam svojo pičalco, ko mi sosed prijazno ponudi: — Vi ne kadite? Kupte cigarete? — Kofiko in po čem? — Deset po deset.

Iz Trsta

Ustanovitev podružnice Slovenskega Rdečega križa v Trstu. Slovenski Rdeči križ je ustanovil v Trstu podružnico, ki tudi pomoč vračajočim se bivšim vojnim ujetnikom...

Opozarjamo naše tržaške čitatelje, da so naši listi naprodati tu v prodajalnici časopisov na južnem kolodvoru. Spremembe v obsegu razpisanih živil. Po odredbi tržaškega župana bodo odsej izdajali racionalne potravnice...

Razdeljevanje sira in sadne meze. Tržaško prehranjevalno ravnateljstvo opozarja vse potrošnike tržaške občine, da se prične z 12. majem razdeljevanje sira za drugo in četrto skupino po 100 g na osebo.

Smrtna kosa. Dne 10. maja so med drugim umrli v Trstu 64 letni Natal Baša, 72 letni Peter Micol, 53 letni Palmira Krstič, 41 letni Rafael Kušej in 45 letni Maks Ambost.

Ukinitve plovnih voženj. Koprška plovna družba sporoča, da je vožnja za poset senatorija Ancarana ob sredah in nedeljah do nadaljnjega ukinjena.

Novi potniške zveze z Benetkami. Z 10. majem so bile na novo uvedene naslednje železniške zveze z Benetkami: brz vlak odhaja iz Trsta ob 12.15, pospešeni potniški vlak pa ob 18.55.

Kemični tečaj na tržaškem vseučilišču. V okviru kemičnega laboratorija blagovnega oddelka tržaške univerze se organizira pripravljalni kemični tečaj za slušatelje prvega letnika kemije, industrijske ter farmacevske kemije.

Ročna bomba ni igrača. 15-letni dijak Silvij Vodopivec iz ulice Vigneti 47 je našel ročno bombo, ki jo je hotel nesti domov. Toda bomba se je razpočila, njeni drobcji pa so dečka občutno neniši po desnici in ostalem delu telesa.

Vsak dan ne izgode. 68-letni Franc Verčelli se je med delom v Sircijevi pekarni ranil desnico. 77-letna Evgenija Peter iz Sirkirje 25 si je pri padcu zlomila levo nogo.

Ukinitve plovnih voženj. Koprška plovna družba sporoča, da je vožnja za poset senatorija Ancarana ob sredah in nedeljah do nadaljnjega ukinjena.

Kemični tečaj na tržaškem vseučilišču. V okviru kemičnega laboratorija blagovnega oddelka tržaške univerze se organizira pripravljalni kemični tečaj za slušatelje prvega letnika kemije, industrijske ter farmacevske kemije.

Ročna bomba ni igrača. 15-letni dijak Silvij Vodopivec iz ulice Vigneti 47 je našel ročno bombo, ki jo je hotel nesti domov. Toda bomba se je razpočila, njeni drobcji pa so dečka občutno neniši po desnici in ostalem delu telesa.

Vsak dan ne izgode. 68-letni Franc Verčelli se je med delom v Sircijevi pekarni ranil desnico. 77-letna Evgenija Peter iz Sirkirje 25 si je pri padcu zlomila levo nogo.

Ukinitve plovnih voženj. Koprška plovna družba sporoča, da je vožnja za poset senatorija Ancarana ob sredah in nedeljah do nadaljnjega ukinjena.

Kemični tečaj na tržaškem vseučilišču. V okviru kemičnega laboratorija blagovnega oddelka tržaške univerze se organizira pripravljalni kemični tečaj za slušatelje prvega letnika kemije, industrijske ter farmacevske kemije.

Ročna bomba ni igrača. 15-letni dijak Silvij Vodopivec iz ulice Vigneti 47 je našel ročno bombo, ki jo je hotel nesti domov. Toda bomba se je razpočila, njeni drobcji pa so dečka občutno neniši po desnici in ostalem delu telesa.

Vsak dan ne izgode. 68-letni Franc Verčelli se je med delom v Sircijevi pekarni ranil desnico. 77-letna Evgenija Peter iz Sirkirje 25 si je pri padcu zlomila levo nogo.

Ukinitve plovnih voženj. Koprška plovna družba sporoča, da je vožnja za poset senatorija Ancarana ob sredah in nedeljah do nadaljnjega ukinjena.

Novoga grada v Istri si je pri padcu zlomila levo nogo. 17-letni Guido Prasin iz Dezanova se je peljal na kolosu v Trst. Spontoma je izgubil ravnotežje in padel na tla. Ima razne poškodbe. Desno oko si je ranil pri delu 52-letni zidar Renato Bolci, ki stanuje v ulici Severi št. 1. Ponesrečenci se zdravijo v tržaški bolnišnici.

Na tržaškem nepremičnem trgu so bile tudi v letošnjem aprilu precej živahne kupčije. Skupno je bilo prodanih 44 nepremičnin za 2.447.828 lir. V mestnem središču so prešle v druge roke nepremičnine v skupni vrednosti 1.651.628, na perifernih pa v vrednosti 796.200 lir.

Imejte vedno na umu, da zaklonišče ni smetiše, temveč prostor — po večini manj udoben — kjer je treba prebiti večih dolge ure. Zato skušajmo ohraniti vsaj eno udobnost — čistočo!

Držite se navodil službojučega organa! S tem, da si ga prevaril, ko te je napolil v zaklonišče, pa si mu za hrbotom ušel, nisi škodoval njemu, pač pa se lahko zgodi, da sebi.

Po znaku alarma je prepovedano gledati skozi okna, postajati po balkonih, dvoriščih in vežah. Vpitje, sprehanje, prerivanje, neumestne šale ne spadajo v zaklonišče.

MALI OGLASI

Edor 18če službo plača za vsako besedo L. —30, za drž. in prov. taksno —60, za danjšanje naslova ali šifro L. 2. — Najmanjši iznos za te oglase je L. 1.— Za zasluge in dopisovanja je plačati za vsako besedo L. 1.—, za vse druge oglase L. —60 za besedo, za drž. in prov. taksno —60, za danjšanje naslova ali šifro L. 3.— Najmanjši iznos za te oglase je L. 10.—

Vajencilke. FRIZERSKO VAJENKO sprejme takoj Salon Olga Beehovna 14, palača Dunave. 11384-14

KUHARICA, samostojna, dobi takoj stalno službo. Plača dobra. Donobranska 7. 11368-1a

ENTLARIČO, ki opravlja vsa hišna dela in kuhinjske sprejme, takoj k trikotniku družini. Naslov v ogl. odd. Jutra. 11511-1a

PRDAJAJKA, spretno in prijazno, za zelenjavo in sadje, sprejem takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 11510-1a

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI. KINO SLOGA. Samo še nekaj dni! Najlepše muzikalno delo — film valčkovske opojnosti OPERETA. Willy Forst, Maria Hoist, Dora Komar, Leo Slezak, Paul Hürbiger — Dunajska filharmonija — Zbor dunajske drž. opere

KINO UNION. Zabavna ljubezenska zgodba znamenitega pevca, ki ga obletavajo stare in mlade Njegova najboljša vloga. Poje odlični baritonist monakovske državne opere Hans Hotter, v ostalih vlogah mlada Marina von Dittmar, Camilla Horn, Paul Dahlke itd. Predstave ob: 16. in 19.15 uri

KINO MATEJA. Velefilm indijske mistike in eksotike! Sloviti MENAKA balet... Izvirna glasba! Ešnarpurski tigar. V glavnih vlogah: nesmrtna La Jana, Gustav Diessl, Fritz van Dongen in Hans Stüwe. Predstave ob 15, 17. in 19. uri

UGODNA PRILIKA

Protih dobri odškodnini zamenjam 3 sobno moderno STANOVANJE S KABINETOM v širšem centru s 3, 4 ali 5 sobnim STANOVANJEM v strogem centru. — Ponudbe s točnim naslovom na oglasni odtok »Jutra« pod »DOBRA ODŠKODNINA«. J-810-I

MILADO DEKLE, sprejem k dvema malima otrokoma za popoldne. Najraje iz Beigrada. Hranila v hiši. Oglašiti se v nedeljo popoldne. Naslov v ogl. odd. Jutra. 11448-1a

GOSPODINSKO pomočnik rač. Dobro plačan. Stalna služba. Vsa okolišnja v hiši. Naslov v ogl. odd. Jutra. 11508-1a

VRCE, prave cementne in silne, papirne, kupnje PETRONAFTA, Ciril-Metodova cesta št. 35a. J-380-7

JEDILNICO, moderno ali v slogu, kupim takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sodelane«. 11427-7

KOZO MLKARICO, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zamenjava«. 11469-7

Elektriko CRPALKO, za ca. 50 litrov na minuto, mečeno, kupi Ropc Ivan, Trilavka 9. 11468-7

KLAVIR ali PIANINO, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cena«. 11444-7

MOSKE ČEVLJE, št. 43,5, nove ali dobro ohranjene, kupim, event. zamenjam za nove, predvsem dame polske čevlje št. 40. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čevlji 40«. 11472-7

BLAGO ZA RUJHE, predvsem, zamenjam za protivrednost. Naslov v ogl. odd. Jutra. 11493-7

V najem. SKLADISCE, oddam v Kolodvorski ulici proti ožjemu stolu in post. Nastov v ogl. odd. Jutra. 11507-17

Posest. TRAVNIK IN NJIVO, onstan blok, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zemlja«. 11511-20

Sobo odda. SOBO, brez perila, oddam dvema gospodoma. Naslov v ogl. odd. Jutra. 11437-1a

Sobe išče. Sonečno SOBO, isk. gospodinja. Ima lastno odelo in ruhe. Poštno na ogl. odd. Jutra pod »Sobe za takoje. 11461-20

Razno. Osebn. LEGITIMACIJO in dovoljenje čez blok sem izgubila 12. maja od 8 do 9 zjutraj od glavne pošte na Tržaški cesti na imo Kostr Rozalija, Rožna dolina, cesta XV, št. 17. le. po prošni najditelja, Jutra mi vrne v ogl. odd. Jutra. 11478-37

Kupim. RADIO, dober, kupim. Cena do lir 12.000. Naslov v oglas. odd. Jutra. 11533-7

INSERIRAJ V »JUTRO«!

Zapustil nas je naš srečljubljeni soprog, dober oče, brat in svak, gospod

Ladislav Regvart ZASEBNIK, BIVSI POROČNIK V REZERVU po kratki in mučni bolezni.

Pogreb je bil dne 6. maja 1944 in smo ga na Mirogovju položili v družniško grobnico.

Pokojnika priporočamo v blag spomin! Zagreb, Begovo pri Cerklju, Ljubljana, dne 10. maja 1944.

Rodbine: REGVART, MEDEN, LESKOVIĆ in ostalo sorodstvo

IZGUBILA SEM osebn. legitimacijo na ime Valterja Francka in pozno dovoljenje za potovanje iz Ljubljane v Notranje gorice. Ker brez vsajšnih dokumentov ne morem domov v Notranje gorice, prosim poštenega nasvidelca, da mi oboroži potnega reda na ogl. odd. Jutra. 11536-37

Imenitna reč, imenitna reč! Kaj takega pa še ne! — je hvalil in cmokal izkušeni gospod Florijan. — Da, če bi se dal beseda z vami pametno zasukati... take kole okrog petindvajsetih jurjev, bi...

— Dovoljite! — je zdajci posegla vmes mlitostna gospa z nežnim glasom in odrajinjeno roko. — Za to ceno sva bila z gospodom lastnikom preproge pravkar v pomenku.

— Tako je! — sem vnoveč položil roko na srce in se priklonil kakor maharadža evropski lepoteji. — Torej velja?

— Velja! — je pristavila mlitostna gospa. Gospod Florijan Kocmur se je galantno posvili, ker da ga klicajo nujni opravki. Počkal me je v kuhinji. Ko sem mu odšel kupnino, je malo pomencal roke in potem radovoljno odrinil tiste pisane papirje, ki jim pri kupčiji pravimo »provizija«.

Da, provizija, to je vsaj stvarnost in prijetna resnica. Veliki pesniki na ne govore resnice, ker je po navadi sploh ne vedo povedati. Vsaj ne, kar se tiče kupčije.

Naročite se na romane »DOBRE KNJIGE«!